

Ženský management = pojistka proti ztrátám

Author: Petr Bým | Published: 15.09.2015

Počet českých podnikatelů je od roku 2011 víceméně tentýž, ovšem řady podnikatelek výrazně sílí, přitom třetinu ze všech podnikatelů u nás dnes tvoří tzv. něžné pohlaví - v 70 % jde o ženy ve věku 25 až 54 let. (Na jednoho muže dnes v Česku připadá 1,5 živnostenských oprávnění, na ženu 1,3. V České republice podnikají téměř 2 miliony lidí, z toho 1 milion aktivně.) Z citovaného průzkumu i řady dalších skutečností je přitom patrné, že často jde o reakci na obtížnou životní situaci, například ztrátu zaměstnání, či na slabou nabídku kvalitní práce pro ženy, zejména matky malých dětí. Jakkoli se ve světle toho může podnikání jevit jako „nouzové opatření“, nic to nemění na úspěchu, které podnikající ženy mají. Karel Havlíček, předseda AMSP, k tomu poznamenává: „Není to jen o zvyšujícím se počtu žen v podnikání, ale i o jejich úspěšnosti. Začíná se projevovat, že ženská rafinovanost, odolnost, schopnost jít za výsledkem a ne za vítězstvím a střízlivost z dosažených úspěchů jsou v současném podnikání základními předpoklady úspěchu.“ Zdatnost českých podnikatelek se nepochybně odvíjí i od celkově větší schopnosti žen ve sféře komunikace a kooperace. „Ženy začínají čím dál více tvořit networkingové skupiny, podporují sdílení a synergii, a to je ta správná cesta,“ dodává k tomu Eva Čejková Vašková, patronka projektu Podnikavá žena.

Vyšší stabilita a zisky

Závěry průzkumu AMSP potvrzují i výsledky dalších studií, které mapují postavení a vliv žen v české ekonomice. Tak například společnost Bisnode provedla analýzu jejich vlivu v představenstvech a dozorčích radách akciových společností na hospodářské výsledky firem, a to na základě ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE). V jejím rámci hodnotila všechny české akciové firmy, které mají kladný vlastní kapitál a současně celkem alespoň pět členů představenstva a dozorčí rady, což představuje téměř pětinu všech akciových společností v ČR (celkem 4 722). „Přítomnost žen v představenstvech a dozorčích radách českých akciových společností má jednoznačně pozitivní vliv na jejich stabilitu. Současně představují nižší riziko výrazného neúspěchu v podnikání,“ hodnotí hlavní závěry studie analytik Milan Petrák.

Ukázalo se, že průměrná ROE firem, které mají v představenstvu a dozorčí radě ženy, je lepší než ve firmách, kde v těchto orgánech figurují výhradně muži. Současně ale jen malá část ryze mužských firem dosahuje tak špatných výsledků, aby jejich ztráty celkově převážily výsledek „mužských“ firem, kterým se daří. „To je zřejmě důsledkem faktu, že muži jsou k riskování náchylnější než ženy,“ dodává Milan Petrák s tím, že většině firem přinese větší riziko o trochu větší zisk, nicméně ostatní kvůli riskování prodělávají

tolik, že celkový průměr mužských firem je horší než firem smíšených. Lze tedy říci, že přítomnost žen v představenstvech a dozorčích radách akciových společností funguje jako pojistka proti výrazným ztrátám. Pozitivní dopad na celkovou rentabilitu firem byl zjištěn i v relaci k přítomnosti žen přímo v podnikovém managementu.

České ženy a ekonomika

Často a kriticky se u nás kontatuje, že ekonomická sféra se k ženám chová dosti macešsky. Platí to hlavně pro jejich výděly. České ženy ve srovnatelných pozicích mají mzdy o 22 % nižší než muži (průměr této diference v EU je 16 %). Situace se ale mírně zlepšila. Možná tomu pomohla nedávná krize, vyšší vzdělání nebo pozdější mateřství žen, každopádně před pěti lety byl rozdíl větší - tehdy činil 26 %.

S nižšími mzdami je nepochybně spjato i slabší angažmá žen v řídicích orgánech českých firem. Podle průzkumu Bisnode v nich ženy tvoří jen čtvrtinu a například v obchodním rejstříku je na pozici jednatelů v případě společností s ručením omezených a členů představenstva nebo dozorčí rady v případě akciových společností zapsáno více než 475 000 fyzických osob, mezi nimiž se 73 % jednoznačně převládají muži. Zajímavé je, že v tomto ohledu ženám přejí spíše podniky „mladší“, ty, kde ve vedení figurují hlavně nastupující generace.

Ve stále složitější současné společnosti, kde vzájemná závislost a propojenost sociálního a ekonomického dění narůstá, je nepochybně větší schopnost hledat kompromis a větší předpoklady k týmové práci hlavním argumentem pro to, aby se ženy v podnikové sféře prosazovaly více než v minulosti. „Ženy budou v příštích dekádách postupně přebírat kontrolu nad byznysem. Začíná se zcela zřetelně projevovat, že jejich přirozené vlastnosti jsou jako šité na míru požadavkům moderního obchodu. Jsou odolné, netrpí sebestředností a dokáží daleko lépe vyhodnocovat riziko. Je fakt, že na rozdíl od mužů mají tendenci dívat se někdy zbytečně dozadu a jsou emotivnější, ale emoce dnes v rozumné míře do podnikání patří. Bereme proto v asociaci prapor do ruky a začínáme nejmasivnější podporu podnikavých žen, která zde kdy byla. Během několika let hodláme podnikatelské prostředí přesvědčit, že chceme-li být opravdu úspěšní, musíme začít lovit ve vodách perspektivních žen,“ říká Karel Havlíček.

15.09.2015 08:35, Petr Bým